

Khuyên

Leo Tolstoy (Lev Nikolayevich Tolstoy 1828–1910) văn hào Nga, viết một truyện ngắn, ký tên khác và gửi đến một tòa soạn tạp chí. Hai tuần sau ông đến tòa soạn để biết số phận truyện ngắn ấy ra sao. Một biên tập viên trẻ tuổi tiếp ông không lịch sự lắm và bảo thẳng truyện ngắn của ông không được đăng.

- Vì sao thưa ông? –văn hào hỏi lại-

- Thưa ông thân mến, khi đọc truyện ngắn của ông, tôi hoàn toàn tin đây là một người viết văn còn non nớt. Tôi thành thật khuyên ông hãy bỏ cái sở thích quá viển vông của ông là cố viết lách đi! Ở tuổi ông, mới bắt đầu viết này nọ, thì đã quá muộn rồi!

Biên tập viên trẻ tuổi tỏ “lòng thương xót” hỏi thêm:

- Nhưng trước nay ông đã viết gì chưa?

Tolstoy nhìn xuống trầm giọng trả lời:

- Tôi có viết một số tác phẩm mà người ta cho là được... chẳng hạn như “Chiến tranh và hòa bình”, “Anna Karenina” và...

Tay Biên tập viên trẻ tuổi lặng người không nói nên lời. (vietscience)

Chuyện trên gợi vài ý: – ngày nay người ta hay khuyên lon người khác dưới mỹ từ góp ý, bình luận – khuyên, góp ý hay bình luận nhanh như chớp trước khi nắm vững hoặc không nắm vững vấn đề.

Lời khuyên, góp ý hay bình luận là thứ dễ cho nhất... cứ lên mạng (internet) thì thấy bình luận đã trở thành “bình loạn”.

Khuyên, góp ý, bình luận không chắc lúc nào hữu ích lúc nào không; nhưng chắc: không làm ta khôn, giỏi, đáng kính hơn là mất công, mất giờ, mất dịp, mất người để lắng nghe, suy nghĩ và học hỏi vì nói thì *mất* hơn là *được*.

“...Hãy để tôi lấy cái rác ra khỏi mắt anh” (Mt 7,4) hay “Semper ubi sub ubi” (luôn mặc đồ lót) ()... đều không cần thiết.*

“Tam nhân đồng hành tất hữu ngã sư” (ba người cùng đi ắt có người đáng làm thầy ta) hoặc đôi khi “thái sơn” (núi to tức người giỏi) đang trước mặt mà ta không ngờ... nghĩa là giữ thái độ dè dặt, lắng nghe để học hỏi vẫn hơn.

NK